



Honnan, mit, hogyan olvassunk?

Az információszerzés lehetséges olvasatai és eszközei



Kónya István

Adat ↔ információ

Értelmezés:

Adat: amit valamilyen módon érzékelünk.

Információ: olyan tudás, ami addig nem volt a birtokunkban.

Információs korszakok

- Beszéd - valamikor régen
- Írás - 5-6 ezer évvel ezelőtt
- Könyvnyomtatás - XV. század
- Távközlés - XIX. század közepe
- Számítógép - XX. század közepe
- Internet - XX. század harmadik harmada
- És?.....más lett a világ

Információ éhség bőség

- Egymást kölcsönösen növelő folyamatok és jelenségek.
- Áldás és átok egyben.

Információbőség: következmények, mellékhatások

- Információs írástudás. Több, mint szövegértés.
- Információs írástudás színvonalának felértékelődése.

Kitérő (1): információs írástudás – alkotóelemek I.

- Az információs társadalom szükségletének megértése.
- Az információ elérését és használatát támogató értékek elsajátítása.
- Képesség a szükséges információ tartalmi és elérési (helyi) azonosítására, a várt információ megszerzésére, értékelésére és szintézisére, illetőleg ezen folyamatok kezelésére.

Kitérő (1): információs írástudás - alkotóelemek II.

- Magas szintű kommunikációs készségek fejlesztése, beleértve az emberi és gépi kommunikációt.
- Az információforrás fontosságára, hitelességére irányuló megértés fejlesztése, beleértve a hálózati forrást és stratégiát, illetőleg használatát.
- Az információelérés menedzselési képességének fejlesztése, annak megfelelő használata.
- Az információs technológiák iránti bizalom.

Tudásközpontú társadalom

- Hogyan érhetjük el? (színvonal)
- Esetleges tudás (www.archive.org)

Kitérő (2): írott szöveg megértése

- Olvasástechnika
 - Szóértés (régies, kihalt, tájnyelvi, szaknyelvi, argó, szövegkörnyezet)
 - Mondatértés (szórend)

Információbőség: következmények, mellékhatások

- Képernyőről való olvasás
(fiziológiailag)
 - Szkennelés
 - Koncentrációgyengülés

Információbőség: következmények, mellékhatások

- Ellenőrizetlenség (hibás, téves, szándékolatlan hamis)
- Hang, kép, szöveg, mozgókép
- Könyvtárak szerepe

Információbőség: következmények, mellékhatások


- Az emlékezet romlása (miért jegyezzen meg?)
- Igénytelenség, türelmetlenség

Keressük a választ!

Egy Google mind fölött, egy Google kegyetlen,

Egy a sötétbe zár, bilincs az egyetlen.

yahoo!

 Microsoft Bing



Yandex

Aliweb

Keresőkérdés megfogalmazása (tartalom)

- Keresőprogram nyelvére fordítás.
- Ha nem olyan eredmény jött ki, mint amelyet vártunk. Jól kérdeztünk?
- Ha nincs találat. Keressük az ellentétét, föléréndelt (bővebb) fogalmat.

Keresőkérdés megfogalmazása (technika)

- Keresőszavak összekapcsolása
- Csonkolás (*; ?; !)
- Boole-algebra műveletei (és, vagy, nem)

Keresés az interneten vonzó, mert

- Gyors.
- Bizonyos dokumentumtípusoknál emiatt átvette a „hatalmat” (pl.: hírek, menetredek, térképek).
- Valamilyen találatot, választ szinte biztos, hogy ad.
- Naprakész(ebb) - ha frissítik, gondozzák.
- Interaktív is tud lenni.

Keresés az interneten problémás, mert

- Túl sok találat, elveszhetünk benne.
- Túl sok felkínált kapcsolódási pont.
- Elterelő információ (pl.: reklám).
- Fegyelem, fókusztálás szükséges.
- Lepkehiba.

S ha mindenre(?) választ kaptunk

- Olvasás, olvasás, olvasás.
- Értelmezés, értelmezés, értelmezés

Végezetül

Egy előadás/ismertetés akkor jó, ha a következő kérdésekre „igen” a válasz:

- Elmondta-e a szerző mindazt, amit el kellett mondania?
- Pontosan annyit mondott-e, amennyit mondania kellett?
- Úgy mondta-e el, amit mondott, ahogy azt mondania kellett?

Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!

